

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Tarım bir Ülkenin sadece ekonomik faaliyeti değil, gıda güvenliğinin, sosyal istikrarın ve Milli Bağımsızlığın temelidir. Buna rağmen Türkiye'de çiftçi ve hayvan üreticisi uzun süredir artan maliyetlerin baskısı altında üretim yapmaya çalışmakta, çoğu zaman emeğinin karşılığını alamamaktadır.

Kimyevi gübre fiyatlarında son yıllarda yaşanan sert artışlar, mazot maliyetlerindeki yükseliş, sertifikalı tohum fiyatları, zirai ilaç giderleri ve özellikle hayvancılıkta yem maliyetlerinin kontrol edilemez hale gelmesi üretimin sürdürülebilirliğini ciddi biçimde tehdit etmektedir. Üretici için artık en büyük sorun verimlilik değil, üretime devam edip edememe meselesidir.

Bugün gelinen noktada tarımsal üretimin temel girdileri dövize bağlı, destekleme politikaları yetersiz ve piyasa mekanizması üretici aleyhine işlemektedir. Çiftçi ürününü maliyetinin altında satarken, tüketici pahalı gıdaya ulaşmak zorunda kalmakta; aradaki zincirde kazanan üretici değil araçlar olmaktadır. Bu tablo, uygulanan politikaların üreticiyi korumaktan uzak olduğunu açıkça göstermektedir.

Tarımda “önce bizim insanımız, önce bizim çiftçimiz” anlayışı hâkim olmadıkça; üretim planlaması, destekleme modeli ve fiyat politikaları ne kadar revize edilirse edilsin kalıcı çözüm üretmek mümkün değildir. Çünkü mesele yalnızca destek vermek değil, üreticiyi sistemin merkezine yerleştiren bir strateji oluşturabilmektir.

Bugün birçok çiftçi borçla üretim yapmakta, hayvancılık işletmeleri kapasitelerini düşürmekte veya tamamen üretimden çekilmektedir. Bu durum sadece üreticinin değil, ülkenin gıda arz güvenliğinin de risk altına girmesi anlamına gelmektedir. Tarımda yaşanan gerileme, uzun vadede ithalat bağımlılığını artıracak ve fiyat istikrarsızlığını kalıcı hale getirecektir.

Artık günü kurtaran destek paketleri yerine; girdi maliyetlerini düşüren yapısal reformlar, yerli üretimi koruyan piyasa düzenlemeleri, üretim planlamasına dayalı stratejik tarım politikaları, hayvancılıkta yem bağımlılığını azaltacak yem bitkisi politikaları, çiftçinin finansmana erişimini kolaylaştıran sürdürülebilir kredi modelleri hayata geçirilmeden sorunların çözülmesi mümkün görünmemektedir.

Çiftçinin üretimden kopması yalnızca ekonomik bir kayıp değil, kırsalın boşalması, tarım bilgisinin yok olması ve gıda egemenliğinin zayıflaması demektir. Bu nedenle tarım politikalarının merkezine üretici refahını koymayan her yaklaşım, uzun vadede çökmeye mahkûmdur.

Bu Bağlamda;

- 1) Kimyevi gübre, mazot, tohum ve zirai ilaç fiyatlarındaki artışın üretim üzerindeki yıkıcı etkisini azaltmak için somut ve takvime bağlanmış bir girdi maliyeti düşürme planınız var mıdır?
- 2) Hayvancılıkta en büyük maliyet kalemi olan yem fiyatlarını dengelemek adına yerli yem üretimini artıracak yapısal bir politika neden hâlâ oluşturulamamıştır?
- 3) Çiftçinin ürününü maliyetinin altında satmasını engelleyecek etkin bir taban fiyat ve piyasa düzenleme mekanizması kurulacak mıdır?
- 4) Tarım desteklerinin üretim sezonu öncesinde açıklanmaması ve geç ödenmesi çiftçiyi finansman krizine sürüklerken, destekleme modelinde köklü bir değişiklik planlanmakta mıdır?
- 5) Artan borç yükü nedeniyle üretimden çekilen çiftçiler için yeniden yapılandırma ve sürdürülebilir finansman programı uygulanacak mıdır?
- 6) Gıda arz güvenliği riske girerken, ithalat odaklı politikalar yerine yerli üretimi koruyan ve teşvik eden yeni bir strateji hazırlanmakta mıdır?
- 7) Tarımda “önce bizim insanımız, önce bizim çiftçimiz” anlayışını temel alan kapsamlı bir ulusal eylem planı ne zaman açıklanacaktır?